

2010. október 31. -én reformációi emlékűnnep. úrvacsorai alkalom. A perselypénz beküldése a nagykovácsi templom építésére.

2010. november 06. -án nőszövetségi alakuló gyűlés Palotabozsokon Gilicze Andrásné lelkipásztor, a Nőszövetség Országos Titkár levezető elnökletével.

2010. november 07. -én gyermek **Bognár Árpád** megkeresztelése Véménden.

2010. november 13-án presbiter-szövetségi konferencia Pécssett

2010. november 20. -án Gyermeknap megtartása Fekeden

2010. november 23.-25. presbiteri gyűlés mindhárom gyülekezetben

2010. november 26. -tól gyülekezeti bábcsoport beindítása. I részlet kifizetése: 50.000,- Ft. gyülekezeti és önkormányzati adományból

2010. december 04. -én Ifjúsági Találkozó Dunaszekcsőn

2010. december 05. -én Nőszövetségi Imanap – istentisztelet

2010. december 08. -án bábéledadás Bátaszéken

2010. december 14. -én adventi ökumenikus evangelizációs alkalom Véménden

2010. december 15. -én bábéledadás Véménden és Palotabozsokon.

2010. december 15. -én adventi ökumenikus evangelizációs alkalom Palotabozsokon

2010. december 16. -án adventi ökumenikus evangelizációs alkalom Dunaszekcsőn

Ami még tervben van:

2010. december 21. -én bábéledadás Dunaszekcsőn és Bátán

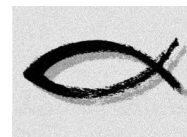
2010. december 22. -én bábéledadás Sombereken

2010. december 31.-ig kifizetni a bábfelszerelés II. részletét.

2010. december 31. -ig a fűtés rendszer átadása

Ünnepi hangulatban: Ürögdi Ferenc: **Ima a bölcsőnél**

Urunk Jézus Krisztus, áldott legyen neved,
Hogy elhoztad hozzánk örök szereteted.
Nem nézted a bűnünk, nem törődtél vele,
Hogy a mi világunk gyűlölettel tele.
Vagy talán épp ezért megszántál bennünket,
S eljöttél hordozni véres keresztünket.
Urunk Jézus Krisztus, arra kérünk Téged,
Vidd el mindenhová áldásod, békédet.
Betlehem békéjét borítsd a világra,
Benned reménykedjék a szegény, az árva.
A Te dicsőséged Legyen dicsőségünk!
Mondd meg, mit szeressünk, mondd meg, mitől féljünk.
Taníts meg bölcsődnél – Keresztedre nézni,
S jövőendő csodákban hinni és remélni...

Hirmondó

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség
időszakos lapja; 2010. december 19.

Karácsonyi köszöntő

Szeretettel köszöntöm társegyházközségünk minden egyes tagját, a kicsinyeket és a felnőtteket egyaránt... függetlenül attól, hogy ittlétem óta találkoztunk már, vagy még nem került rá sor.

A karácsonyi készülődés során, az ember szíve egyre inkább felhevül, mert sok tennivaló akad. A szereteteinknek meglepetéssel szeretnénk szolgálni, örömet szerezni. Ilyenkor az emlékek is izzítanak, de a jövőre nézve is perspektívákat szövünk. Más szóval élve, intenzívebben éljük meg ezt a hetet, amikor a család együtt van, együtt készülődik az ünnepet megülni.

Annak reményében, hogy az ünnepet Jézus érkezésének emléke és fénye árasztja el a szívünket és lelkünket, aki jöttével és áldozatával hozta mindannyiunk számára a legnagyobb ajándékot, az **ÖRÖKÉLETET**, kívánok mindenkinek áldott, békés karácsonyt és Boldog Új Évet!

Szeretettel és tisztelettel, **Szabó Ildikó** református lelkipásztor

A karácsonyi ünnepkörről röviden...

Adventi időszak: a karácsonyt megelőző négy hetet hívjuk adventi időszaknak. Maga a szó a latin: **adventus Domini** = az Úr jövele kifejezés rövidülése. Az antik világban a pogány vallásban is használták az istenségek kultushelyén való megjelenésére. A négy adventi vasárnap értelme III. Ince pápáig (1198-1216) megy vissza. Jézus négyféle adventusa értendő alatta: Krisztus eljön: 1. a test felhőjében; 2. a kegyelem harmatában; 3. a halál forгатagában; és 4. az ítélet tüzeiben.

A négy adventi vasárnap jelképezésére készítik az ún. adventi koszorút. Ez egészen újkeletű német eredetű szokás hamar elterjedt. Szintén német eredetű szokás, a herrnhuti közösség által kezdeményezett adventi csillag készítése és kifüggesztése.

Az advent másik benső vonása a bűnbánat: a bűnei miatt magára maradt ember örök halálra van ítélve, de Isten a bűnbánatot gyakorló embert megmenti, és Megváltót küldve, örökélet ajándékát adja a számára a Szabadító Jézus által.

A karácsony fogalmának a szláv **kraucsun** (téli napforduló) az alapszava. A latin neve: dies natalis Domini (az Úr születésnapja). Német neve: Weihnachten (szent éjszakák) szintén a téli napforduló ünneplését őrzi.

Jézus Krisztus pontos dátuma nem maradt ránk. Vallástörténeti magyarázat szerint a december 25. egy pogány ünnep kiszorítása volt a cél. A Római Birodalomban a Napisten ünnepét ülték e napon a téli napforduló után (dies invicti Solis = a győzhetetlen Nap ünnepe). Kézenfekvőnek látszott, hogy ezen a napon ünnepeljék „az igazság Napjára”-nak (Mal 3,20) megjelenését. Az ünnepnek ez a kialakulása Nagy Konstantin (Kr.u. 313-tól) alatt ment végbe. Szent Ágoston (354-430) felszólítja hallgatóságát: e napon ne a Napot imádják, mint a pogányok, hanem azt, aki a napot teremtette.

Az idők során különböző szokások és hagyományok alakultak ki: a betlehemi csillag, az alma, a dió, a betlehem-állítása, a szaloncukor, a sátor, a fagyöngy-fűzér és nem utolsósorban a karácsonyfa.

A díszletek változhatnak, a lényeg a fontos: Isten megjelent testben, Krisztus testvérünké született azért, hogy mi megismerjük az Atyát, és felismerjük a másik emberben is a testvért.

Gyülekezeti életünk hírei

2011. január-tól Dunaszekcsőn az istentisztelet ideje alatt, havonta egy alkalommal **gyermek-istentiszteletet** tartunk. Varga Adalbert szeretettel várja a kis gyermekeket az alkalomra.

2011. január-tól cserkész-toborzást hirdetünk református és nem református gyermekek és körök között.

2011. január hónapban közös **presbiteri gyűlést** tartunk. A helyszínt közölni fogjuk.

2011. januártól páros héten tartunk bibliaórát.

Ünnepi alkalmaink

2010. december 21. –én bűnbánati istentisztelet Véménden

2010. december 22. –én bűnbánati istentisztelet Palotabozsokon

2010. december 23. –án bűnbánati istentisztelet Dunaszekcsőn.
Vendégprédikátor: Nepp Éva bajai evangélikus lelképásztor

2010. december 24 –én 15.00- kor istentisztelet Véménden

2010. december 24. –én 16.00- kor istentisztelet Palotabozsokon

2010. december 24. –én 18.00 –kor istentisztelet Dunaszekcsőn

2010. december 25. –én istentisztelet a megszokott időben: 8.30-kor Dunaszekcsőn; 10.00-kor Palotabozsokon; 11.00 –kor Véménden. úrvacsorai alkalom

2010. december 26. –én istentisztelet a megszokott időben: 8.30-kor Dunaszekcsőn; 10.00-kor Palotabozsokon; 11.00 –kor Véménden.

2010. december 26. án gyermek **Magos Mirella** megkeresztelése.

2010. december 31. –én ősztendei istentisztelet: 15.00- kor Véménden; 16.00-kor Palotabozsokon; 18.00-kor Dunaszekcsőn;

2011. január 02. –án újévi istentisztelet a megszokott időben: 8.30-kor Dunaszekcsőn; 10.00-kor Palotabozsokon; 11.00 –kor Véménden.

Krónika

2010. szeptember 05. -én hittanos tanévnyitó istentisztelet (7 hittanos csoport beindítása)

2010. szeptember 17. -én közös presbiteri gyűlés Dunaszekcsőn (átadás-átvétel)

2010. szeptember 19. -én mohácsi megyei csendesnap

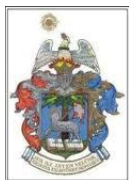
2010 szeptember 27.-én a dunaszekcsői parókián a fűtés rendszer korszerűsítés munkálatainak kezdete.

2010. október 02. -án közös Gyermeknap megtartása Fekeden

2010. október 08. -án beindult az áhítat megtartása a somberek-i idők otthonában

2010. október 16. -án Dunaszekcsőn közös áhítat és szeretetvendégség. A helyettes lelkészek: Györfi Bálint, Wébel Zsolt, valamint feleségének Wébel Márta munkájának megköszönése.

2010. október 17. -i perselypénz elküldése az iszapkárosultak javára.

Hírmondó

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközösség ingyenes időszaks lapja
megjelenik havonta; 2011. február

Leleki eledel

„A sokaságból így felelt neki valaki: „Mester, elhoztam hozzád a fiamat, akiben néma lélek van; és amikor ez megragadja, úgy leteperi őt, hogy tajtékzik, fogát csikorgatja, és megmerevedik. Szóltam tanítványaidnak, hogy őrizzék ki, de nem tudták.” Jézus így válaszolt nekik: „Ő, hitetlen nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt elém!” (Márk 9, 17-19)

Igemagyarázat: Jézust körbeveszi a sokaság és tanítványai. Helyzetjelentést vár tőlük, hogy miről is vitakoztak az ő távollétében. A beteg fiúnak apja elmondja panaszát, mire Jézusból a haragot érzékeljük, ami az egész sokaságra kiterjedt, beleértve a tanítványait is. A beteget a tanítványok meggyógyíthatták volna, de elfelejtettek valami fontosat. Ma már mi is tudjuk, miről van szó, ugye? Jézus mielőtt bármit is cselekedett, Istenhez fordult, szólt hozzá, tőle kért engedélyt és segítséget = imádkozott. A tanítványok kaptak erőt a gyógyításra, de ez a hivatalos felhatalmazás nem minden esetben elég. Itt ördög-, démonüzést kell végrehajtania. A démon egy gonosz szellem, és hadiszállást talált a fiatalember türekeny testében. A démon ereje felülkerekedik az emberén, és sanyargatja, kínozza. A fiú rohamából epilepsziára következethetünk. Ezt a betegséget az orvosok csak gyógyszerekkel tudják kezelni, de kigyógyítani nincs hozzá tudásuk. Jézus vállalja a beteg meggyógyítását, és ezért maga elé rendeli őt. Jézusunk nemcsak Megváltónk, hanem áldott orvosunk, testvérünk és segítők, akire minden élethelyzetben számíthatunk. Csak úgy fordulhatunk hozzá segítségért, ha el is hisszük, hogy ő tud és akar segíteni. A hit és a bizalom nem mellőzhető. Merjünk hinni és bízni Istenben. Aki benne bíz, soha nem szégyenül meg.

Imádság: Köszönjük Istenünk, hogy szereteted nagy és kegyelmed hosszútávú. Hálát adunk, hogy Krisztusban könyörültél rajtunk, hogy a te gyermekeid maradhassunk itt, és a feltámadásban is. Ámen.

☆☆ Meghívó ☆☆

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját
2011. február 12-én Palotabozsokon, a ref. templomba és
2011. február 26-án Dunaszekcsőn, a gyülekezeti házba,
szombati napon délelőtt 10.00 – 11.30 között egy nyitott
párbeszédre, melynek témája:

„Gyógyítás a Bibliában” – egy lelkész és egy orvos
gondolatai.

Ön mit gondol, miként vélekedik erről?

A beszélgetést dr. Pálos Ferenc és Szabó Iláikó lelkész
vezetik.

Mindenkit szeretettel hívnak és várnak az alkalom
szervezői:

a Református Nőszövetség tagjai

A Magyarországi Református Egyház címere

Hivatalos címerünk a 20. század eleje óta van, amikor elkészült Genfben a reformáció emlékműve Kálvin halálának 400. évfordulójára 1909-ben. Erre az emlékünnepegyre kérték címerünket, mert Bocskai István alakját is odatették a hitvalló és hitükért harcoló európai nagyságok mellé. Egyházunk vezetősége akkor úgy döntött, hogy Debrecen városa címerét veszi át, és aláírja azt az ígét jellegének, mely Bocskai István és Bethlen Gábor református fejedelmek bibliai jelmondata volt: „**Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?**” (Róma 8,31)

A címerben szerepelnek szimbolikus állatok és tárgyak. Központi alakja a Bárány. Jézus Krisztust jelöli, aki az áldozati Bárány, aki megöletett, és így lett megváltónkká. A fejét glória veszi körül, és zászlót tart. Ennek az a jelentése, hogy a Bárány győzött és úrrá lett.

A Bárány két könyvön áll, a Szentírás két része: az Ószövetség és az Újszövetség. Egyházunk hitvallása szerint, a teljes Írás Isten kijelentése. A Bárány mögött egy zöldellő pálmafa áll. Szimbolikus jelentése: egyrészt, hogy „teher alatt nő a pálma”, másrészt a pálmalevél a küzdőknek, a győzteseknek a jutalma.

A címer csúcsán egy mitológiai madár szárnyal. Ha megfigyeljük, tűzből emelkedik fel. A fönix madár ez, mely a mitológia szerint ötszáz évenként máglyát épít fészkeből, az felgyúl, abban porrá ég a madár, de poraiból, hamvaiból megiffodva életre kel. A szárnyaló madár a nap felé fordul, a nap pedig a viláosságot, az életet jelenti. Címerünk tehát elmondja, amit a Szentírás üzen: **Jézus Krisztus** által megújulunk mindennapi harcainkban, a próbatételekben, és reménységünk az örök életre való feltámadásra.

SZENT-GYÖRGYI ALBERT (Nobel-díjas természettudós)
imája:

„Uram, szeretni tudó és szeretetre szomjúhozó szívet,
szabadon gondolkodó és alkotni tudó lelket adtál. . .

Uram, tisztítsd meg szívemet, emeld magadhoz lelkemet,
hogy testvéreimnek testvére lehessek!”

Bábozás élményeim: „Nagyon örültem, hogy a bábcsoport tagja lehettem. A társaság nagyon jó, és mindenki barátságos. Örömet szerez az, hogy a gyermekek örülnek neki, ha játszunk nekik. Azért nem unalmas egy darabot többször elismételni, mert a gyermekek odafigyelnek és élvezik a bábélőadást. Nagyon sok helyen léptünk fel. Különösen az lepett meg, hogy az idősebbeknek is rendkívül tetszett, és nagyon szerettek minket. Nagyon nagy örömmel csinálom és csinálni is fogom.” **Varga Adalbert**

Csiha Kálmán: Én hiszem (részlet)

Én hiszem azt, hogy megsegítesz
Kinyújtod értem szent kezed
A bánatomra fényt derítesz
S kegyelmesen elvégzed,
Hogy minden könnyem, szenvedésem
Javamra lesz majd én nekem.
Ezt zengi minden szívverésem,
Köszönöm Neked, Istenem!

Köszönöm azt, hogy hű Atyám vagy
S elküldted értem Szent Fiad,
S hogy csak bűnöm, s bánatom nagy,
Hű Krisztusom, most hívogat.
Köszönöm azt, hogy könnyben, éjben
Imára zárhatom kezem.
És azt, hogy minden szenvedésben
Kezedben van az életem.

Czine Mihály így írt **Csiha Kálmán: „Fény a rácsokon”** (börtönévek vallomása) című kötet utószavában: „Igehirdető papok, poéta igehirdetők kezdettől voltak egyházunkban, akik két vagy három pogány között is szószólói voltak Istennek és népünknek. Templomokat emeltek és iskolákat építettek, s a Biblia mellett, ha tehették, forgatták a tollat, s ha a sors úgy kívánta, felkötötték a kardot is. Közülük való volt **Csiha Kálmán** (1929- 2007) is, néhai Erdélyi Református Egyházkerület püspöke. Eleinte csak barátaim, ismerőseim szavaiból hallottam róla: marosvásárhelyi, fiatalon tíz évig szigorított börtönre ítélték, *fel nem jelentésért*. Szabadulása után, a leginkább egyházellenes, a szélsőségesen magyarellenes időben öt gyülekezetet szervezett. Őt új gyülekezetet, mikor a harangok is sok hely elnémultak. Töretlenül hirdette az ígét a pusztaságos, nehéz időkben, azzal a reménységgel, hogy kihozza Isten népét Egyiptomból, a szolgaság házából. Hittel élt és hitet adott; építette a lelkekben a házat, az otthont. A békeesség- és szeretetfalakat.”

Istentiszteletek rendje

vasárnap: 8.30 Dunaszekcső; 10.00 Palotabozsok;
11.00 Véménd.
szerda: 10.00 Somberek – Szociális Otthon
(február 9. és 23.)

Bibliaórák

kedd: 17.00 Véménd (február 8. és 22.)
szerda: 17.00 Palotabozsok (február 9. és 23.)
csütörtök: 17.00 Dunaszekcső (február 10. és 24.)

Hittan órák

szerda: 11.45; 12.30 és 13.15 Véménd; 15.00 Somberek.
csütörtök: 15.15 Dunaszekcső.
péntek: 16.00 és 17.00 Dunaszekcső.

„Csak hódolat illet meg, nem bírálát.”

Madách Imre: Az ember tragédiája

Madách Imre a 19. században élt költő, drámaíró. Bibliai ihletésű műve az ember tragédiája című drámai költeménye és a Mózes című drámája is. Az ember tragédiája világhírnévre tett szert, több ország színpadán is játszották már. A költő arra a kérdésre keresi a választ, hogy fejlődik-e a történelem során az ember: „Megy –e előbbre fajzatom?” – kérdezi Ádám.

A mű főszereplői: az Úr, Lucifer, Ádám és Éva. Az első szín a mennyben játszódik, az angyali seregek hódolnak az Úrnak, aki megteremtette a világmindenséget. Csak Lucifer, a negyedik főangyal lázad, bírálja Istent. Arra hivatkozik, hogy ő is részt vett a teremtésben, most kéri az osztályrészét. Az Úr erre átokkal sújt az Édenben két fát: a tudásét és a halhatatlanságét, ezeket adja neki. Az ördög örül, erről a talpalatnyi helyről akarja a világot megdönteni.

A második szín a Paradicsomban játszódik, vétkezik az emberpár, az Úr megátkozta őket:

„Elhagytál, Ádám, hát elhagylak én is.

A harmadik színben a vétkes emberpár verejtékkel keresi a megélhetést, s közben elgondolkoznak a jövőn. Lucifer álmot bocsát rájuk, és a következő színekben megálmodják az emberiség sorsát. A történelmi színekben Ádám és Éva mindig az adott kor jellegzetes embereiként élnek, és egymásra is találhatnak. Az egyiptomi színben Ádám fáraó, Éva rabszolganő, akinek a sorsán keresztül Ádám meglátja milliók szenvedését egy ember miatt. Kiábrándul, elhatározza, hogy az egyén érdeke helyett a közjóért fog küzdeni. Az athéni színben is kiábrándul Ádám, mert az elbutított nép nem becsüli meg az érte küzdőt, a demokrácia megbukik. ”

A többi történelmi színben is, nagy eszméért lelkesedik Ádám, de mindig kudarcot vall, Lucifer pedig kigúnyolja. A költő bírálatot mond az adott korokról, különösen keserű a londoni szín, ahol a vadkapitalizmusban minden árucikk, még az érzelmek is. Ádám lázad, azt kéri Lucifertől, hogy hadd éljen a tudomány világában. A tizenkettedik szín a falanszterben játszódik, itt már az egész föld egy haza, mai szóval a globalizált világról mond ítéletet a költő.

(folytatjuk)

A baranyai reformátusság életmódja a XXI. század elején

M. Császár Zsuzsa* – Szalai Gábor**:

A reformáció kezdetei és a református vallás jelene Baranyában (I. rész)

A mohácsi csata (1526), majd Budavár elfoglalása (1541) után Magyarország középső része – vele együtt a Dráva menti Baranya – török uralom alá került. Sokan menekültek el az idegen elnyomás elől, elsősorban a birtokosok, illetve a papság. A keresztyén templomokat felgyújtották, kifosztották. Ebben az időszakban tért vissza Nyugat-Európából szülőföldjére *Sztárai Mihály*, volt ferences szerzetes, aki hozta magával a vallási reformáció eszméit is. 1544 és 1553

között Laskón prédikátorként tevékenykedett és ebben az időben mintegy százhusz újhítt gyülekezetet alapított a Dráva két partján, alapjait teremtve meg ezzel a reformátori tanításnak. 1554-ben *Szegedi Kis István* reformátor vette át a laskói gyülekezetet.

1576. augusztus 16-17-én Hercegszőlősen tartott zsinaton megalakult az Alsódunamelléki Református Egyházkerület és megalkották a hercegszőlői kánonokat, amelyek a baranyai kánonoknak átmeneti jellegük mellőzésével egészen református szelleművé átdolgozásából keletkeztek. A református falvak mind arra törekedtek, hogy saját templomuk, papjuk és iskolájuk legyen. Ezek a törekvések az ellenreformáció után II. József türelmi rendeletével (1790) válhattak valóra. Engedélyt kaptak a reformátusok is tornyos kőtemplomok építésére. A XIX. század első felében épült meg csaknem száz templomuk, elsősorban az Ormányságban és a régi Belső-Somogyban, Szigetvár környékén.

Az 1900-as évek elejéig a pécsi katolikus püspökség területén lévő kis falvak lakossága szín magyar és református volt (200-300 lakosú települések). Majd több okból fogyni kezdett ezen falvak református magyarsága, ezt követően pedig sokan a városokba költöztek. A falvak szórványhelyzetbe kerülve sorra adták fel anyaegyházközség jellegüket úgy, hogy közben épületeik megmaradtak (Bereczky I. 2004). A kezdetben még gyarapodó gyülekezeteket pedig először az „egyke” elharapódzása sodorta rohamos csökkenésbe. A baranyai reformátusok száma a XX. század harmincas éveiben a Szabolcs megyéből áttelepített sokgyermekes református családok (ONCSA- telepítés, Magyarbóly, Kistótfalu), majd a negyvenes években a sváb falvakba telepített felvidéki magyarok és bukovinai székelyek által gyarapodhatott ismét. Ekkor több új egyházközség alakul (Bóly, Dunaszekcső, Hidas, Újpetre, Véménd stb.). Az ötvenes években az önfenntartó kis gyülekezetek földjeit államosították, s ezzel rohamosan ellehetetlenült a reformátusság helyzete (az eredmény: nyomorgó papok, romba dőlő templomok és elfogyó gyülekezetek). Valamelyest növelte a városokban élő reformátusság számát a szocialista ipar központjaiba – Komló, Pécs – érkező, itt munkát és megélhetést találó kelet- és észak-magyarországi református munkaerő, de a vallást gyakorlók száma az ideológiai korlátok miatt nem emelkedett. A rendszerváltás után azonban fellélegezhetett ez a történelmi egyház is, a több renovált és újonnan épített templom, valamint a Pécsi Református Kollégium és a siklói Sztárai Mihály Általános Iskola mutatják jövőépítő reménységét a megyében élő mintegy 25 ezer baranyai reformátusnak.

*egyetemi docens, PTE TTK, Földrajzi Intézet

**PhD-hallgató, PTE TTK, Földtudományok Doktori Iskola

Keresztyén Bibliai Lexikon

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnöksége 1984-ben határozta el egy bibliai lexikon elkészítését és kiadását. A bibliai lexikon megjelenésének szükségességét több minden

indokolta, de elsődleges célja: megismertetni az olvasóval és közel vinni az olvasóhoz a Bibliát. A lexikon két kötete közel 3000 címszót tartalmaz. Negyvenöt lelkész és professzor vállalkozott a lexikon elkészítésére. A lexikont 1991-ben szerkesztette dr. Bartha Tibor professzor, és a most induló újságszámmal, egy-egy fogalomnak a magyarázatából hozunk fontosabb részleteket olvasóink elé.

egyház = h. káthál, cédáh, g. ekkleszia, szünagógé.

Az egyház a páli levelekben leggyakrabban mint gyülekezet szerepel, és Jézus nevéhez kötődik. Jézus az Isten országa eljövételét hirdette, s eljött az egyház – mondta egy francia teológus a századfordulón (A. Loisy). Akart-e Jézus egyházat? A kérdés bármennyire is komolyan veendő, mégis történetien, mert egy absztrakt egyházfogalmat feltételez. Helyesebb, ha a kapcsolatot a földi Jézus és az Ösgyülekezet között keressük. Jézus működésének középpontja az Isten országának meghirdetése szóban és tetteben. Ehhez az eseményhez hozzátartozik a tanítványok elhívása, összegyűjtése (Mk 1,16-20). Saját személyéhez, életéhez köti őket, részesülnek művében, s ez számukra az elküldést jelenti (Mk 1,6,7-11). Aki Jézushoz csatlakoznak, hátat fordítanak az élet többi területének, kizárólag és feltétlenül hozzá kötik az életüket (Mt 8,18-22). Aki tanítvány lesz, az új viszonyba kerül a másikkal, egy új közösség jön létre. Közöttük „másként” van, mint a világban, itt más szabályok érvényesek (Lk 22,27; Mk 10,42kk). Isten országának egyedül a szolgálat magatartása felel meg. Ez szemben áll az emberi társadalom hatalmi- és rendstruktúráival. Hogy a tanítványok közül tizenkettőnek különös jelentősége van, az jel Izráelnek, hívás a megtérésre. Mutatja, hogy Jézus által Isten újra, végérvényesen maga köré gyűjti népét, az egész Izráelt. Jézus hívó szavának voltak ugyan Izráelen túl, a népek közössége felé mutató vonásai, de üzenete döntően Izráelnek szólt. Egy új közösség zsidókból és pogányokból először húsvét után jelenik meg.

A Jézus körüli tanítványság létalapja és értelme nagypéntekkel megszünt. A szétszóródott tanítványokat a feltámadt Jézus megjelenései újra összegyűjtik és elküldik (Mt 28,1kk). Húsvét előtti önmagukkal az a bizonyosság köti össze, hogy a feltámadott Úr azonos a Názáreti Jézussal. A hozzá való tartozásuk sem akkor, sem most nem jelenti a saját eszkatológikus (végső gondolatok, tanítások) jövőjük bebiztosítását, hanem eszközök Isten kezében az utolsó nagy összegyűjtésben. Ennek a missziói tudatnak és tevékenységnek a történeté formálása Lukács elbeszélése a jeruzsálemi pünkösdről Jézus mennybemenetele után (ApCsel 2). Ő ezt az eseményt tartja az egyház születésnapjának, míg a többi evangélista és Pál a feltámadott Úr megjelenését (Mt 28; 1Kor 15).

Havi krónika:

2011. január 18.-án Véménden

2011. január 19.-én Dunaszekcsőn és

2011. január 20.-án Palotabozsok

tartottuk meg a katolikus és evangélikus hittestvéreinkkel együtt **az ökumenikus alkalmat.**

Az alkalmak áldott lelki hangulatát az énekkarok éneke, vers és imádság gazdagította.

Isten áldása kísérel minden Istenkereső életét!

„Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.
 Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak
 neveztetnek.
 Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert ők a mennyek
 országa.”

Máté evangéliuma 5, 8-10

Felhívás!

Tisztelettel kérjük a gyülekezeti tagok segítségét abban, hogy, akinek van képes emléke a konfirmációi emlékünneperől, és az itteni falvakban vagy Felvidéken konfirmált, - a pünkösdi ünnep alkalmára egy kiállítást szervezve a templomokban – az önként is kiállítanánk. Megköszönnénk, ha lehetőleg minél rövidebb időn belül eljuttatnák vagy behoznák a képeket a hivatalba. A képet rövid időn belül vissza is szolgáltatjuk, mivel számítógépre másoljuk. A képek hátoldalára nevet és évet kérünk feltüntetni.

Ugyanakkor, kérjük mindazon testvérek jelentkezését, akik öt éven belül, vagy 10-20-30-40-50 éve konfirmáltak: a három gyülekezet valamelyikében vagy Felvidéken. Kérjük azok jelentkezését, akinek ötven évnél régebben történt az esemény. Szervezők jelentkezését és segítségét örömmel vesszük. Készüljünk együtt a húsvéti és a pünkösdi ünnep alkalmára.

Köszönettel: a nőszövetség tagjai

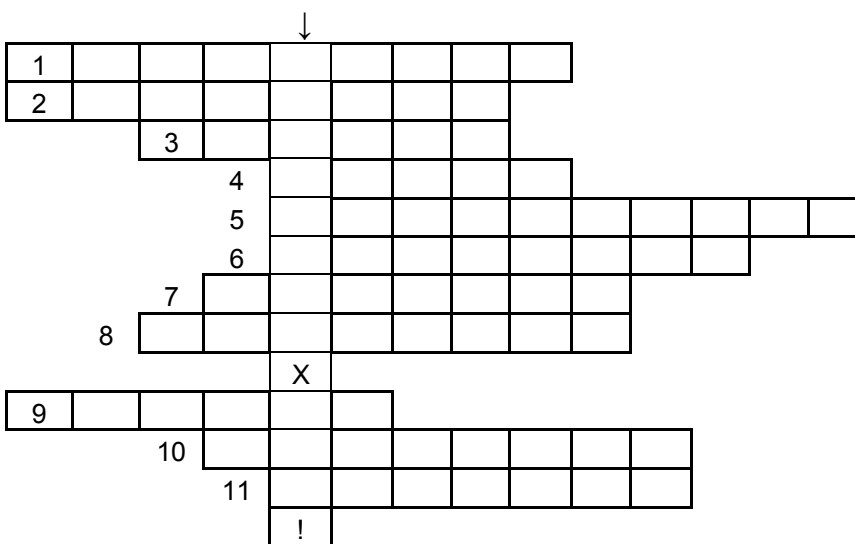
Az előző számban történt elírás korrigálást szükségel:
 Erkel Ferenc élt 1810-1893 között. A Himnusz szövegének születésnapja egyértelműen 1823. január 22.
 A pályázatot nyert himnusz zenéjének éve pedig 1844.
 A hibáért szíves elnézésüket kérem. Szabó Ildikó lp.

KERESZTREJTVÉNY

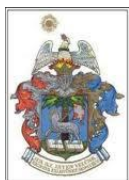
A megfejtés **Keresztelő János** tevékenységéhez fűződik:
 Mire szólította fel az embereket Keresztelő János?

1. Krisztus követője:
2. Keresztelő János anyja:
3. Ebben a folyóban keresztelt:
4. A negyedik evangélium írója:
5. Örömhír görögül:
6. Ennek a személynek írt Lukács:
7. Júdea királya volt ebben az időben:
8. János apjának a neve:
9. Ez a lány gyönyörködtette táncával a királyt:
10. A lány anyjának neve:
11. Az angyal neve, aki János apjának hozta az örömhírt:

A megfejtést 2011. február 20-ig kérjük eljuttatni a szerkesztőségbe. A helyes megfejtők könyvjutalomban részesülnek.

Hírmondó: Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja; megjelenik havonta; A szerkesztőbizottság tagjai: Laki Tamás, Gránicz Mihályné, Réderné Gránicz Emese, Szalai Gábor, Varga Adalbert, Demeter Dezsóné. Felelős szerkesztő: Szabó Ildikó. Szerkesztőség: Református Lelkészi Hivatal, 7712. Dunaszekcső, Posta utca 31. tel: 69/950-187 vagy 20/967-1331. e-mail: szitemesvar@citromail.hu

Hírmondó

Dunaszekcső – Palotabozsok – Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja

megjelenik havonta; 2011. március

Lelki eledel

„Odavitték hozzá, és amikor meglátta őt a lélek, azonnal megrázta a fiút, úgyhogy a földre esve fetrengett és tajtékozott. Jézus megkérdezte a fiú apjától: „Mennyi ideje, hogy ő így van?” Mire ő ezt válaszolta: „Gyermekkorra óta. Sokszor vetette tűzbe is, meg vízbe is, hogy elpusztítsa, de ha valamit lehet tenned, szánj meg minket, és segíts rajtunk!” Jézus ezt mondta neki: „Ha lehet valamit tennem? – Minden lehetséges annak, aki hisz.” (Márk 9,20-23)

Magyarázat: Isten megteremtett világában élünk, ahol a gonosz szellemek, a démonok is jelen vannak, a bukott angyalok. A démon (gör. dáimái = szétdarabol; dáimón = rosszat szétosztogat) az emberben romboló tevékenységet folytat, pusztít. Szenved miatta ez a fiú, szenved tőle az apa, és szenvednek tőle az emberek. A démon az ember erejét felülmúlja. Ebben a légkörben szenved Jézus is, Isten Fia, mikor elszenvedi tanítványait, embertársait. Ő viszont, nagyobb hatalommal rendelkezik, mint a démonok, akik ugyancsak teremtett lények, mint az ember. A Megváltó tud valóságosan szembe szállni a gonosszal. Ezért, amikor a démon meglátta Jézust, parancsoló urát, lázadásként megrázta a fiút. Az örök életért, az élet Urához kell fordulnunk, be kell fogadnunk a szívünkbe. Ahhoz viszont szükséges hinnünk Istenben, aki megsegít és megment. Életet ad és jövőt készít a számunkra az örök életben. Tehet-e Isten valamit értünk? Ha hisszük, hogy igen, akkor minden lehetségessé válik.

Imádság: Köszönjük mennyei Atyánk Istenünk, hogy te az elveszettet és erőtlent, a kiszolgáltatottat nem hagyod magára, hanem Krisztus által megmented, hogy élete legyen. Ámen.

„Nem minden öröm vezet Istenhez, de Isten mindig az örömhöz vezet.” (ismeretlentől)

PRESBITER SZÖVETSÉGI CSENDES NAP

2011.03.12-ÉN SZOMBAT DÉLELTŐL 9.30-KOR
DUNASZEKCSŐN presbitereknek és gyülekezeti tagoknak egyaránt. MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

A SZERVEZŐK

Bábozás élményeim: „Sok örömet hozott nekem a bábozás. Tetszett a színdarab is. Több közönség előtt is szerepeltünk, gyermekek és felnőttek előtt is. Mindenkinek tetszett, és jó volt előadni is. Elég hamar belejöttünk és sok tapsot is kaptunk. Megérte ezt elkezdeni. És jól összehoztuk a csapatot is. Remélem többször is színpadra kerülhetünk.” **Balácsi Áron**

A KÁLVINISTA KÖLTŐ: ARANY JÁNOS

1817. március 2 - én született Nagyszalontán. Tíz gyermek született a családban, de csak a legidősebb: Sára és a legfiatalabb: János maradt életben. A szerény szülői hajlék: „szentegyház vala, „melyben egy rossz szó, egy káromkodás el nem hangzott. Arany György iskoláskora előtt megtanítja írni – olvasni a fiát a tűzhely előtti hamuban, a fiú első olvasmánya a Károli – Biblia és a kalendáriumok, a ponyvaregények voltak. A vérébe ivódott Nagyszalontán a bibliás kereszténység: a kálvinizmus, őseinek hite. „Az egy igaz Úr” előtt csúszkálni nem tudó emberek „Krisztus szent vallását tartották igaz hitüknek, az egyszerűség, az önuralom, az erkölcsi tisztaság légkörében nőtt. Az eleve elrendelést megélte és hitte egész életében. A nagyszalontai iskolaévek után, a debreceni református kollégiumban tanult, majd hazatérve városának segédjegyzője lett. Jellemző Aranyra szelíd természete. Meg is kérdezték tőle a városházán:

„- Mít csinál, nótárius uram, ha haragszik?

- Akkor hallgatok.

- De ha nagyon haragszik.

- Akkor nagyon hallgatok”

Költőként a **Toldi** című elbeszélő költeményével lett híres. A mű negyedik éneke a bujdosó Miklós lelkiállapotának leírásával kezdődik, a negyvenkettedik zsoltárra emlékeztet a kezdő versszak:

„Mint a hímszarvas, kit vadász sérte nyíllal,

Fut sötét erdőbe sajgó fájdalommal.

Fut hideg forrásnak enyhítő vizére,

És ezerjófüvet tépni a sebére...”

Arany munkáiban sokszor megnyilvánul erős hite. Álljon itt egy verse bizonyásgul, melyet leánya, Arany Juliska - Szél Kálmán nagyszalontai lelkész felesége - halála után írt:

Juliska sírkövére:

„Midőn a roncsolt anyagon

Diadalmas lelked megállt:

S megnézve bátran a halált,

Hittel, reménnyel gazdagon

Indult nem földi utakon,

Egy volt közös szent vigaszunk:

A LÉLEK ÉL: találkozzunk!”

„Csak hódolat illet meg, nem bírálát.”

Madách Imre: Az ember tragédiája (II. rész)

Az emberi értelem megfosztja a világot a szépségtől és a művészettől, minden és mindenki közös és egyforma. Nem számítanak az emberi érzelmek a nagy célok sem. A világ nagyjai bűnhődnek: Luther nem ebédelhet, Platón borsón térdepel, Michelangelót szobafogságra ítélik. Éva megjelenik gyermekével, akinek a tudós megvizsgálja a koponyaalkatát, s dönt, hogy minek neveljék. Madách zseniálisan látja meg a tudomány csapdait - ez korunk veszélye is.

Lucifer ezután az űrbe viszi Ádámot, majd vissza a földre, mert az belátja, hogy:

„A cél a halál, az élet küzdelem,
S az ember célja e küzdelem maga.”

A tizennegyedik szín a kihűlt földet mutatja korcs embereivel. Ádám kétségbeesik, hogy ez a jövő vár az emberiségre. Ekkor véget ér az álma, az utolsó színben ismét a pálmafás ligetben van, emlékszik álmára, hogy az emberiség szerencsétlen véget ér. Úgy dönt, hogy megakadályozza mindezt, s öngyilkosságra készül. Ekkor közli Éva: „Anyának érzem, óh Ádám, magam.”

„Uram, legyőztél” – ismeri be Ádám. Megjelenik az Úr, az egyetlen, aki segíthet, és kimondja a biztató reményt: „Mondottam, ember, küzdj és bízva bízzál!” Madách Arany Jánost kérte meg a mű nyelvezetének és verselésének stilisztikai kijavítására. A nagy költő ezt a munkát odaadóan meg is tette, és segítette a mű megjelenését 1862-ben. A könyvet szétkapkodták, 1863-ban újra kiadták, de színpadon csak 1883-ban Paulay Ede rendezésében adták elő. Madách ezt már nem érte meg, 1864-ben, 42. életévében elhunyt.

Néhány gondolat egy másik bibliai témájú drámájáról, a **Mózesről**. Alighogy elkészült a Tragédia, a költő az Újszövetség tanulmányozása során arra a meglátásra jutott, hogy a zsidó nép története, hányattatásai nagyon hasonlítanak a magyar nép élet-halál harcaihoz. Mindkét népet óriási birodalmak veszélyeztetik, hitét, kultúráját nagy szenvedések árán védelmezi. 1861-ben vagyunk, még tart a szabadságharcot megtorló önkényuralom, a dicsó küzdelemről és a jelen problémáiról csak burkoltan lehetett írni. Így választotta a költő a népvezér Mózeset és az egyiptomi fogságban élő zsidóságot témául. A tragédia főszereplője a fáraó udvarában fényes karriert futhatna be, de megtudja, hogy ő is az üldözött népből való. Lelkiismerete arra készíti, hogy leszálljon a hitványnak tartott néphez, vállalja a sorsát, és megölje a fáraó tisztartóját. Le kell mondania egyéni

boldogságáról, a családról, a népnek pedig vállalnia kell a harcot. Mózes vezeti népét a Kánaán felé, de az Ígéret földjének a küszöbén rádöbben, hogy a „gyáva faj” nem méltó oda bejutni. De nem hagyja magára övét: „E népben élni-halni megtanultam”: Ez Madách „hűségnyilatkozata”.

Havi krónika

2011.02.10 - Dunaszekecsőn zajlott le az éves közös presbiteri gyűlés

2011.02.12 - konferencia Palotabozsokon

2011.02.26 – konferencia Dunaszekecsőn

A múlt havi keresztretjvény helyes megfejtése:

Térjtek meg!

Istentiszteletek rendje

vasárnap: 8.30 Dunaszekecső; 10.00 Palotabozsok;
11.00 Véménd.

szerda: 10.00 Somberek – Szociális Otthon
(március 9. és 23.)

kedd: március 15.-én Véménden ökumenikus istentisztelet

Bibliatanulmányi órák: Az evangélium Máté, Márk, Lukács és János tudósítása és összehasonlítása nyomán

kedd: 17.00 Véménd (március 8. és 22.)

szerda: 17.00 Palotabozsok (március 9. és 23.)

csütörtök: 17.00 Dunaszekecső (március 10. és 24.)

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Hittan órák

szerda: 11.45; 12.30 és 13.15 Véménd; 15.00 Somberek.

csütörtök: 15.15 Dunaszekecső.

péntek: 16.00 és 17.00 Dunaszekecső.

Konfirmandus hétvége a Galyatetőn!

Egy kedves lehetőség hittanosaink részére!

2011.03.18-20 és 25-27 között.

Várjuk szíves jelentkezéseket!

*„Mert akiket Isten lelke vezérel,
azok Istennek fiai.”*

Római levél 8,14.

*„Az embernek semmije sincs, ami Istenhez hasonlóbba
teheti, mint a jóság.”*

Nasszianszi Gergely

*„A lélek abból táplálkozik, amiből örömet
meríti.”*

Augustínus

M. Császár Zsuzsa – Szalai Gábor: A baranyai reformátusság életmódja a XXI. század elején

Reformátusok aránya országosan és Baranya megyében

Az egyházmegye térképét átrajzolta az idő, a református magyarság létszáma ugyan összességében nem lett sokkal kevesebb, de más elrendezésben él, mint a múltban. Mindezt, ha a statisztikai adatok tükrében is megnézzük a három népszámlálás adatait egymás mellé téve, akkor azt láthatjuk, hogy a reformátusok száma Magyarországon és Baranya megyében is csökkent az 1930-as és 1949-es adatokhoz képest (1. táblázat).

1. táblázat. Reformátusok száma és aránya Magyarországon, illetve Baranya megyében
(Forrás: A KSH adatai alapján a szerzők saját szerk.)

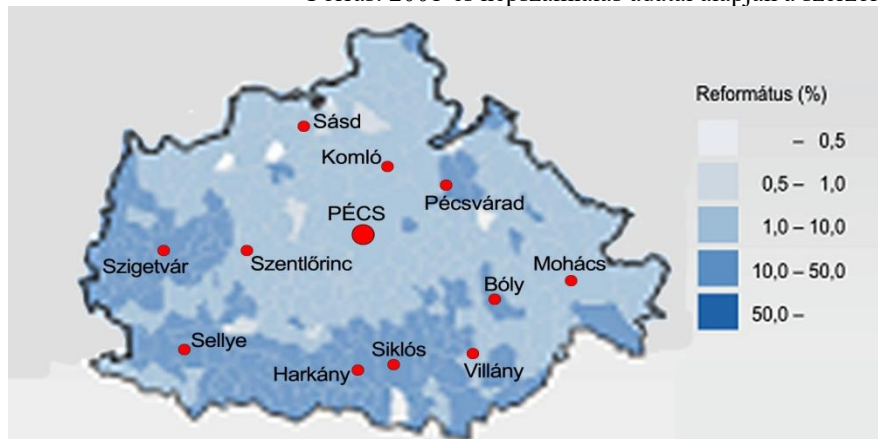
1930-AS NÉPSZÁMLÁLÁS		1949-ES NÉPSZÁMLÁLÁS		2001-ES NÉPSZÁMLÁLÁS	
Magyar. (fő)	Baranya (fő)	Magyar. (fő)	Baranya (fő)	Magyar. (fő)	Baranya (fő)
1 803 144	37 600	2 014 718	40 000	1 622 796	35.436
20,88%	11,16%	21,89%	12,97%	15,9% / vallásos lak 21,3%	8,45% /vallásos lak. 11,5%

Ám az 1 622 796 fővel szemben a gyülekezetek nyilvántartása szerint választó egyháztag csupán kb. 260 ezer lélek (!), ez az előbbiek 16 %-a. A választói névjegyzékben szereplők száma alapján kb. 450 ezer református egyháztag feltételezhető, ami kb. 28 %. Baranyában, arányaiban hasonló a helyzet. (kb. 9000 református). A 2001-es adatok szerint Baranyában 35.436 fő vallotta magát reformátusnak (az 1949-es kb. 40 ezerrel szemben). Ebből 34 % él Pécsen, 26 % kisvárosokban (9 178 fő) és 40 % falun (14 214 fő). Ezek az adatok megmutatták, hogy az egyházmegyében vannak területek, ahol korábban anya-, és társegyházközségek működtek (templom, iskola, parókia stb.), de mostanra elnéptelenedtek (Ormánság), ezért átrendezésük elodázhatatlan. Vannak pedig területek, ahol új gyülekezetek szervezésére, ingatlanok vételére van szükség (falun és városban egyaránt). Ha a megyében élő reformátusok területi megoszlását vizsgáljuk, akkor azt láthatjuk (nem meglepő módon), hogy arányaiban a legtöbb református az Ormánság területén részben, vagy egészben kialakított kistérségek (Sellyei, Siklói és Szigetvári kistérség) területén él (2. táblázat, 1. ábra).

2. táblázat. Reformátusok területi megoszlása kistérségenként Baranya megyében 2001

Statisztikai kistérségek	Népességszám	Egyházhöz/felekezethez tartozók száma	Reformátusok száma/arány
Komlói	41 913	26 361	2 112 (8,01 %)
Mohácsi	53 364	46 407	3 284 (7,07 %)
Pécsi	207 442	149 206	14 999 (10,05%)
Pécsváradi	11 126	9 734	1 514 (15,5%)
Sásdi	15 583	13 269	484 (3,64%)
Sellyei	13 579	11 806	2 611 (22,1%)
Siklói	36 321	30 281	6 668 (22,02 %)
Szigetvári	28 120	21 886	3 764 (17,1 %)

Forrás: 2001-es népszámlálás adatai alapján a szerzők saját szerk.

1. ábra. Reformátusok területi megoszlása (Forrás: a szerzők saját szerk.)

Keresztyén Bibliai Lexikon

kereszt = (gör. *sztaurusz*, lat. *crux*) ókori kivégzőeszköz, amellyel súlyos bűntettek elkövetését, vagy a hatalom elleni lázadást torolták meg. A keresztnek három alapformája ismeretes: a) függőlegesen felállított, felül kihegyezett cölöp (gör. *szkolopsz*); b) függőlegesen felállított gerendára illesztett keresztgerendára, amely T formát ad (lat. *crux commissa*); c) egymást metsző, egyenlő (görög kereszt, formája: +), vagy nem egyenlő szárú gerendák (latin kereszt), lat. *crux immissa*, vagy *capita*.

Jézus keresztre feszítésekor csak a felső rész nélküli *crux commissa*-t, vagy az egymást metsző gerendákból álló *crux immissa*-t alkalmazhatták. Általában a *crux immissa*-ra gondolnak a kutatók Jézus keresztre feszítésével kapcsolatban, mivel a Mt 27,37 szerint a feje fölé illesztették a kivégzés okát tudtul adó feliratot, a „*titulus*”-t (vö. Jn 19,19). A rómaiak által alkalmazott keresztetek általában alacsonyak voltak. Mt 27,48-ban leírtak szerint Jézust egy nádszárra tűzött szivacs segítségével itatták meg, ami arra következtet, hogy Jézus lábai kb. egyméternyi magasságban lehettek a földtől (Jn 12,32).

A kereszt kifejezés metaforikus és teológiai értelmű használatával gyakran találkozunk az ÚSZ-ben. Jézus azt mondja: aki követni akarja őt, az tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövesse őt a szenvedések útján (Mt 10,38; 16,24; Mk 8,34; Lk 9,23; 14,27): az igazi keresztyén élet önmagunk halálra adása (vö. Gal 5,24; 6,14).

Ezért a kereszt az önmegtagadás, az önfeláldozás jelképe. A kereszt teológiai jelentőségének a megfogalmazása a páli iratokban található. Pált elsősorban nem Jézus keresztre feszítésének külső, történeti eseményei érdeklik, hanem a kereszt üdvösségszerző jelentősége. A keresztthalál Jézus megaláztatásának legmélyebb, leggyalázatosabb pontja, egyúttal azonban engedelmisségének a betetőzése is (Fil 2,8). Az Isten akarata iránti engedelmisséggel elvégezte a megváltás munkáját. a kívülállók számára ui. a kereszt bolondság, szégyen, megaláztatás, botránkozás (vö. 1Kor 1,18,23; Gal 5,11; Fil 2,8). A hívők számára azonban Isten ereje és bölcsessége, maga az evangélium (1Kor 1,18,23). Pál számára pedig az egyetlen dolog, amivel dicsekedni szeretne (Gal 6,14; 2Kor 12,5b). Ezért a kereszt kizár minden hamis dicsekedést, mivel üdvösségünk megszerzésének egyetlen lehetősége a golgotai kereszt (Gal 6,12-14).

Isten a Jézus Krisztus keresztje által békéltetett meg minket önmagával és egymással is. Ez a megbékéltetés egyetlen érvényű (Kol 1,20),

alapja Krisztusnak a kereszten kiomlott vére, melynek büntörő ereje van.

A méltatlan életet folytató keresztyének elfelejtkeznek arról a tényről, hogy a Krisztus keresztje által szerzett üdvösségnek etikai következményei vannak. A méltatlan életet folytató keresztyének Krisztus keresztjének ellenségeivé váltak. A tudatos hitehagyás olyan bűn, mint amikor a zsidók annak idején keresztre feszítették Krisztust (Zsid 6,6).

Zsid 12,2 szerint Jézus választhatta volna a mennyei örömet is a keresztthalál helyett, ő azonban inkább a kereszt gyalázatát vállalta miérettünk.

keresztyén = (gör. *chrisztianosz*) olyan hívő ember vagy egyház elnevezése, aki vagy amelyiknek minden tagja hiszi, hogy Jézus Krisztus Isten Fia, a megígért Messiás, s aki az ő követőjének, szent teste tagjának, felkenetése részesének vallja s hálaáldozatként neki szenteli magát.

Ennek az elnevezésnek tehát nem a kereszt, hanem a Krisztus (héb. másiáh, gör. *chrisztosz*) az eredete. Elsőként Lukács írta le, előadva, hogy Antiókhában keresztyénnek nevezték Jézus követőit. Használata hamar általánossá vált (ApCsel 26,28; 1Pt 4,16).

„Amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük, mert ez a törvény, és ezt tanítják a próféták.” (Máté evangéliuma 7,22)

Földi és égi hatalom:

*„Amit nekem adsz: mindenkinek adod”,
hirdeti a földi hatalom.*

*„Amit mindenkinek adsz: nekem adod”,
hirdeti az égi hatalom.”* Weöres Sándor

Hírmondó: Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja; megjelenik havonta; A szerkesztőbizottság tagjai: Gránicz Mihályné, Réderné Gránicz Emese, Szalai Gábor. Felelős szerkesztő: Szabó Ildikó. Szerkesztőség: Református Lelkészi Hivatal, 7712. Dunaszekcső, Posta utca 31. tel: 69/950-187 vagy 20/967-1331. e-mail: szitemesvar@citromail.hu

Hírmondó

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség időszakos lapja
megjelenik havonta; 2011. április – húsvéti szám

Lelki eledel

Erre azonnal felkiáltott a gyermek apja, és így szólt: „Hiszek, segíts a hitetlenségemen!” Amikor meglátta Jézus, hogy összefut a sokaság, ráparancsolt a tisztátalan lélekre ezt mondva neki: „Te néma és süket lélek, megparancsolom neked: menj ki belőle, és ne menj bele többé!” Erre az felkiáltott, erősen megrázta őt, és kiment belőle. A gyermek olyan lett, mint a halott, úgyhogy sokan azt mondták: vége van. Jézus azonban kezét megragadva magához térítette, és az felkelt. (Márk 9,24-27)

Magyarázat: A betegség, a fájdalom, a szenvedés megviseli az embert. Amint reményt lát a gyógyulásra, bizakodó lesz, belekapaszkodik hittel az utolsó reménységbe, és hisz a csodában. Így történt ezzel az apával is a történetben. Az egész sokaság megmozdul, amint érzékeli, hogy itt most csoda történik, és a gyógyítás nem marad el. Az apa őszinte, mikor kijelenti, hogy hitetlen, de most hiszi, hogy fog történni változás. Jézus az ember őszinteségét megjutalmazza hittel, gyermekét pedig meggyógyítja. A gyógyításban harc van a démon és az exorcista (démonűző, itt Jézus) között. A beteg a démontól van megszállva, Jézus Krisztus pedig Isten Szent Lelkétől. Erőszak alkalmazása történik két fronton: a démon az ember ellen, és az exorcista a démon ellen. Jézus legyőzte a gonosz romboló hatalmát, és a fiú életét megmentette. Sokszor megtörténik velünk emberekkel, hogy a végső kimerülésig mindent megteszünk, hogy az legyen, amit mi akarunk, mire rájövünk, hogy ez nem is járható út. Ne engedjük, hogy a gonosz, a démon eluralkodjon rajtunk, hanem imádságban, hittel kérjük Isten megmentő segítségét. A gyermekekortól beteg fiú meggyógyulása emberileg már reménytelen volt. Isten Fia számára viszont semmi sem lehetetlen, meggyógyította a fiút, és szabadá tette őt az életre.
Imádság: Mennyei Atyánk! Csodálatosak a te intézkedéseid. Kérünk, munkáld meg a mi életünkben is, hogy meggyógyuljunk, és gyermekeidként rád hallgassunk, rád figyeljünk, akaratodat cselekedjük. Ámen.

Gyökössy Endre: Jézus él!

Luther életrajzírói feljegyezték, hogy amikor Luther elcsüggedt, vagy nagy szorongatásba került, újra és újra leírta, sokszor a falra, íróasztalára: Vivit! Él! Jézus él!

Newtontól, a nagy tudóstól, aki mélyen hívő ember volt, valaki gúnyosan kérdezte: „Aztán hogyan szedi össze életre az Isten egyszer a halottakat?” A nagy tudós benyúlt a fiókba, kivett egy dobozt, abból egy marék vasreszeléket, és szétszórta az asztalon.

- Szedje össze – mondta az idegennek.
- Nem tudom – felelte az. Erre a tudós kivett a zsebéből egy mágnest, és a vasreszelék fölé tartotta. Mind hozzácsapódott. Egy szempillantás alatt, az utolsó szemig.
- Nos, valahogy így! – felelte szerényen a tudós.
- Engem máris magához vonzott.

Toducz Magdolna: Mert hiszek ...

Ember vagyok. Átutazó bérlője e földnek.

Ember vagyok, és nem is tudok nem bűnös lenni.

Vétkeim súlya lehúz. Ádám volt az, ki örökségül ezt is ránk hagyta. Nekem. Neked. Nekünk.

Ember vagyok. Hiszem a megbocsátást, mert hiszek.

Ember vagyok. Rám mosolyog, Ki értünk szenvedett.

A Golgota hegyén a Szent Fiú, a Bárány megfeszítve megbocsátott. Nekem. Neked. Nekünk.

Mit tudunk a húsvéti ünnepkörről?

(Vázlat: a Szénási Sándor: „Ünnepeink – A református egyházi év” című könyv alapján)

1. A nagyböjti időszak

Ahogy az advent karácsonyra, úgy a nagyböjt a húsvétra készít elő. Nagyböjtnak azért nevezték el, mert az évben voltak kisebb böjtek is: heti böjtnapok, kivált a péntek, továbbá a negyedévenkénti háromnapos böjtek.

A háromnapos böjtöt (lat. quattuor temporum jejunium, amit a magyar fül „kántorböjt”-nek értett.)

Ezt Bod Péter a **Zak 8,19**-ből eredezteti: „*Ezt mondja a Sereregek Ura: A negyedik, az ötödik, a hetedik és a tizedik hónapban tartott böjt vidám örvendezéssé és boldog ünnepé lesz Júda házában. Csak szeressétek az igazságot és a békességet.*”

Református hitünk is megtarthatja ezt az elnevezést, hiszen Jézus is ajánl egyéni böjtöt (Mt 6,17; Mk 9,29). Méltó, hogy a Krisztus szenvedéseire való emlékezés időszaka a nagyböjt nevet viselje.

Már a niceai zsinat is beszél e negyvennapos böjtről (quadagesima). A 40 szimbólikus szám.

40 napig tartott az özönvíz; 40 napig tartózkodott Mózes a Sínai-hegyen; 40 napon keresztül ment Illés próféta a Hórebbe; 40 napos böjtöt hirdetett Ninivének; 40 napig böjtölt maga Jézus is.

Maga az elnevezés nem a lényegre utal, hiszen a böjtölés – régi kegyes korok gyakorlata – „kiment a divatból”. Róma is csak hamvazószerdán és nagypénteken kívánja meg a szigorú böjtöt.

A nagypénteki böjtölést református népünk is megőrizte.

Már az Ószövetségben a prófétai igehirdetés rámutatott arra, hogy az Isten kedvelte böjt nem ételekben való válogatás, hanem az irgalmasság gyakorlása (Ézs 58).

A nagyböjti időszak lényege: a megfeszített Úrra való koncentráció, a Kereszt titkának szemlélete, a Krisztus követésében való elmélyülés (Mk 8,34).

A nagyböjt hamvazószerdától nagyszombatig terjed.

A hamvazószerda – onnét veszi nevét, hogy a római katolikus liturgiában e napon a pap szentelt hamuval jelöli meg a hívek homlokát: „Emlékezzél, ember, hogy por vagy, és porrá leszel!” Előírás, hogy a hamut az előző év virágvasárnap barkáiból kell készíteni.

A nagyböjti időszak a korai egyházban kereszteselési előkészületnek is számított. A **katekhumenusok** (frissen megtértek, „hitujoncok”) oktatásra jártak, s húsvét hajnalán részesültek a keresztségekben.

(gör. **katékhein**= tanítani igéből származik) A kereszteselés előtt csak az igeliturgián vettek részt, s az úrvacsora ünneplése előtt kézzel elbocsátották őket.

A lutheránus/evangélikus egyház őrzi a hat nagyböjti vasárnap ógyházi nevét

(az új római naptárreform eltörölte őket):

1. **Invocavit** („Ha kiált hozzám, meghallgatom”, Zsolt 91,15)

– invocatio=segítségül hívás

2. **Reminiscere** („Emlékezzél meg, Uram, irgalmadról és kegyelmedről”, Zsolt 25,6)

– reminiscor = visszaemlékezik valamire

3. **Oculi** („Szemeim állandóan az úrra néznek”, Zsolt 25,15)

– oculi=látás, szemefénye.

4. **Laetare** („Örüljete Jeruzsálemnek, és vigadjatok vele mindnyájan”, Ézs 66,10)

– laetor=örül

5. **Judica** („Ítéld meg engem, óh, Isten!”, Zsolt 43,1)

– iudico=(el)ítél, igazságot szolgáltat, ítéletet mond.

Az utolsó vasárnapot **feketevasárnapnak** is nevezik, mert a nagyhéthez közeledvén, elénk tárul az Úr szenvedéseinek megrázó volta.

Római katolikus templomokban e napon violaszín lepellel vonják be a képeket és a szobrokat.

Megokolás: nem volna illő, hogy a szentek, a szolgák ünnepélyesen legyenek jelen, amikor Urukról azt halljuk: nem volt szép alakja, sem vonzó külseje.

6. **Dominica palmarum** (pálmák napja) virágvasárnap az Úr jeruzsálemi bevonulása emlékére.

A nagyböjt komorságában e nap örömteljes: Krisztus királyvoltának ünneplése, ahogyan azt virágvasárnapi énekeink szépen kifejezik. A bevonulás szép színfoltja a hozsannázó gyermeksereg (Mt 21,15). A római egyház e napon barkaszentelést végez, s a néphit ez ágaknak mágikus, gonoszűző hatást tulajdonít. Virágvasárnappal kezdetét veszi a nagyhét. Legrégibb neve a septimana paschalis (húsvéti hét). A 4. századtól szokásos neve a nagyhét (**hebdomas megalé**). Szintén régi a szent hét (**hebdomas hagia**) elnevezés, ami az angol, francia és olasz nyelvbe ment át. A német **Karwoche** szóban az ófelnémet **chara**=gyász szó rejtezik, jelentése tehát: **gyászhét**.

(Karfreitag = nagypéntek; Karsamstag = nagyszombat)

Korán kialakult a „**szent három nap**” (**triduum sacrum**) ünneplése.

Mivel – zsidó számítás szerint – a nap este kezdődik, így **az első nap** nagycsütörtök estétől nagypéntek estéig a kereszthalál jegyében, **a második nap** nagypéntek estétől nagyszombat estéig a sírban nyugovás jegyében, **a harmadik nap** nagyszombat estétől húsvétvasárnap estéig a feltámadás jegyében telt el.

Nagycsütörtök az úrvacsora szereztetésének emléknapja. Német neve **Gründonnerstag** (**zöldcsütörtök**), amit sokan azzal magyaráznak, hogy a böjtben csak főzelékeket szokás enni. Valójában az ófelnémet **grinen**=**panaszkodni, siránkozni** igéből ered.

Már a 4. században ünnepelték – tudjuk meg Aetheria, előkelő spanyol apáca naplójából.

A római egyházban a püspök e napon végzi az olajszentelést, valamint székesegyházában a lábmosás szertartását. Mise után a harangok mindenütt elnémulnak a gyász jeléül – a néphit szerint „Rómába mennek” - , hogy majd csak nagyszombat este szólaljanak meg a feltámadás örömére.

Nagypéntek az Úr szenvedésének és kínhalálának ünnepe, népünk szerint „a legnagyobb református ünnep”. Ebben van annyi igazság, hogy váltságunkat e napon végezte el Urunk; de tudnunk kell, hogy **a húsvétal együtt a „legnagyobb ünnep”**, hiszen a húsvéti feltámadás igazolja azt, hogy az Atya elfogadta a Fiú önként vállalt váltságahalálát.

Jeruzsálemben e napon - **ősi szokás szerint** – hajnalban, „kakasszókor”, a Gecsemáné kertjébe vonultak, ahol felolvasták az elfogatásról szóló evangéliumi szakaszt. Ezután a Szent Kereszt templomba mentek, ahol meghallgatták a Jézus kihallgatásáról szóló beszámolót. Imádkoztak annál az oszlopnál, amelynél Jézust megostorozták. Nyolc óra után a Golgotára vonultak, ahol du. 3 óráig tartott az ájtatosság. Innét a Feltámadás templomába mentek, s ott a sírba-tétel evangéliumát hallgatták meg.

A római egyházban ezen az egy napon nincsen mise, „minthogy e napon az Üdvözítő mutatja be a vérontásos áldozatot a keresztfán” – írja az egyik liturgika. Népszerű római katolikus szokás a kereszttúli ájtatosság, azaz a minden templom falán – buzgó vidékeken a falun kívül, a szabadban – elhelyezett 14 stáció elmélkedve, imádkozva való végigjárása. Ugyancsak jellegzetesség a szentsír készítése, őrzése és látogatása. (leghíresebb magyar emléke ennek az Esztergomban őrzött, 15. századból származó, garamszentbenedeki Úrkoporsó.)

Nagyszombat az Úr sírban pihenésének napja.

A római egyház nagyszombat este tartja a feltámadási körmenetet, miután a vasárnap – mint minden nap – a bibliai számítás szerint este kezdődik.

A nagyhét református gyülekezeteinkben az úrvacsorához való előkészület, az önvizsgálat, a lelki megtisztulás ideje. Vizes-hétnek is nevezték. Sok vidéken nagycsütörtökön este vagy nagypéntek reggel pataknál, folyóban mosakodtak.

A katolikus egyházban a tridenti zsinat rendelte el azt, hogy mindenki évente legalább egyszer, a húsvéti időszakban gyónják és áldozzék.

A református kegyességnek a 19. századig része volt a passió és a lamentáció. Az evangélisták szövegei és a Jeremiás Síralmi adták anyagát. Erdély egyes vidékein még megvan a lamentáció.

A nagypéntek jelképei közül a legelterjedtebb a **kereszt** (corpus nélkül református szempontból sem kifogásolható; református gyülekezeti házakban is található több helyen kereszt a falon).

Több templomunk tornyán ott van a **kakas**: meg ne tagadjuk Jézust.

Többnyire a templomok tornyán a **csillag** található: ami Jézus születését jelzi.

Erdélyi szószekek díszé a **pelikán**, amelyről a régiek azt tartották, hogy éhínség idején szíve vérével táplálja fiait.

2. A húsvét neve és története

Az ünnep neve a magyarban – jellemzően! – a nagyböjt utáni húsevésre vonatkozik.

A német **Ostern** szó eredetén még vitáznak. (**Ostara**=angol tavasz-istennő nevéből van levezetve; vagy más felfogás szerint az ófelnémet **Eostarun**=hajnal szóból származik (lat. aurora).

A húsvét orosz neve: vernoje voszkreszenye=valóságos feltámadás.

A francia **paques** (latin közvetítéssel) az ÚSZ-i **paszkha** (**paszcha**=átlépés, megkímélés, megmenekülés), ill. az ÓSZ-i **peszah** (peszah= áldozat, 2Móz12,11: az Úr páskája ez) szóra megy vissza.

Vita folyik a **páska** szó eredetéről is.

1. Egyesek a latin **passio**=szenvedés szóval hozzák összefüggésbe, az Úr kereszthalálával hozzák összefüggésbe;

2. **páska=mellette való elmenetel**=2Móz 12,13=ők az Úr váltságahalálának bennünket megkímélő hatását látják benne.

3. **páska=átmenetel**, gondolván a zsidók Vörös-tengeren való átkelésére. Hasonlóan Krisztus is átkelt a halál hullámain az életre.

A húsvét ünnep gyökerei tényleg az ÓSZ-i páskaünnepben vannak. A kutatók feltételezik, hogy az úrvacsora szerzetéséről szóló közlése is korai keresztyén páskaünnepelés irodalmi lecsapódásai.

Máté, Márk és Lukács abból indul ki, hogy Jézus az úrvacsorát a páskavacsora keretében szerezte.

Másfelől János arról értesít, hogy Jézus akkor halt meg, amikor a templomban a páskabarányokat leölték. A „Krisztus, a mi páskabarányunk” kifejezés a jánosi kronológiát húzza alá. Eszerint Jézus Niszán 14-én és nem 15-én halt meg.

A húsvét ünneplésének központja az éjszakai **vigilia** volt. Ez hajnalig tartott. Kezdetén az Úr halálára való emlékezés volt: a 2Móz12 és 14 felolvasása és kriszto-centrikus értelmezése.

A vigilia második felében a gyász átváltozik örömré, az Úr feltámadásán való ujjongásra, amelynek csúcsa az úrvacsora ünneplése volt.

Húsvét hajnalán történt a katekumenusok megkeresztelése is.

A 12. század óta szokásban van a tűzszentelés, mint a vigilia ünnepélyes megkezdése. A templomudvaron a megáldott tűzről gyűjtik meg a húsvéti gyertyát, amely a Feltámadott Krisztust, a világ világosságát jelképezi: „Krisztus dicsőségesen feltámadott a halálból. Az ő világossága izza el a szívek sötétjét.” Ezután a hívek meggyújtják róla saját gyertyáikat, s így vonulnak be a sötét templomba.

A legnagyobb fényel a keleti (ortodox) egyház ünnepli a húsvétot.

Legmegkapóbb benne a hívek egymást köszöntő öröme: „Krisztus feltámadott!”.

A felelet: „Bizonyal feltámadott”!

A feltámadás örömhírére a jelenlévők szent csókot váltanak – a püspök ószláv nyelven olvassa a János evangéliuma prológusát, majd az asszisztáló papok – akik egészen a templom bejáratáig sorakoznak – versenként más-más nyelven megismétlik azt.

Amikor a végére érnek, megkondulnak a harangok, jelezvén, hogy a feltámadás evangéliuma az egész világon minden népnek kihirdetett.

A húsvét csak a teremtéssel vonható párhuzamba. **Krisztus feltámadott! „Ha pedig Krisztus nem támad fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is”.** (1Kor 15,14).

A húsvét nyolcada (oktávája)

A húsvét nyolcada már a 3. században említve van. Bibliai ősképe: Jézus nyolcadnap megjelenik a tanítványoknak e nyolc napos ünnepen végig fehér keresztelési ruháikban jelentek meg a gyülekezetben. Innét a hét neve: **fehér hét** (hebdomada in albis), s a nyolcadik nap neve: **fehérvasárnap** (dominica in albis).

A **fehérvasárnap** latin neve: **Quasimodo geniti**= „Mint újszülött csecsemők, a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre” (1Pt 2,2)

A moldvai csángóknál **mátkaváltó vasárnap** az ünnep neve. Fiúk fiút, leányok leányt választanak „mátkának”, azaz leendő komájuknak, komaasszonyuknak.

Az erdélyi románoknál **keresztbarátság** (rom. fratie de cruce) a szokás neve.

A régi Alsófehérben kenyér és só fölött mondják el az esküt: „Testvéred leszek mindhalálig! Inkább válok meg a kenyértől és sótól, mint tőled”!

Húsvéti jelképek és szokások

A zászlós Bárány – magyar református egyházunk címerképe (Jel 5,12)

Takács Béla kutatásaiból tudjuk, hogy fametszetes kivitelben már 1561 óta ott található a debreceni nyomda kiadványainak címlapján. A címer aljában lévő két könyv az Ó- és Újszövetséget jelenti. Mindkettő Jézus Krisztusról tesz bizonyosságot: egyik mint ígétről, a másik mint beteljesedésről. Ő, mint Isten Báránya, magára vette a világ bűneit. A Bárány által tartott keresztes zászló golgotai győzelmét jelenti. A háttérben a pálmafa egyszerre jelképezi a vértanúságot és a győzelmet. A címer tetején a tűzből megifjodva felszálló fénix (Zsolt 103,5) az egyház történelmét szimbolizálja: minden próbából megújulva kerül ki.

A húsvéti tojás. A tojás általában az élet és a termékenység jelképe, de itt a tojásban rejtő életcsíra, amely a maga idejében kitör a tojás mészburkából, jelképezi a sziklasírból új életre támadó Jézust. Azért piros többnyire a húsvéti tojás, mert vérével áldozott a győzelme előtt.

A húsvéti nyúl. A nyúl közkeletűen szintén a termékenység szimbóluma. Húsvétal kapcsolatban azonban kettős vonatkozásban is jelképpé válik:

1. mivel nincs szemhéja, s a pupilláját fölhúzza alváskor, azt tulajdonítják neki, hogy sosem alszik. Örök ébersége az örök életre utal.
2. a nyúl emlékeztet arra, hogy húsvét reggelén Péter és János versenyt szaladtak az üres sír megsejmlésére. (Jn 20,4)

A húsvéti locsolás. A katekumenusok hajdani húsvéthajnali keresztelésének emléke. Általános népszokássá lett.

A középkorban szokás volt a húsvéti prédikációban **a hívek megnevettetése** (risus paschalis).

„Ugráltak, tomboltak, állati hangokat utánoztak, csak hogy nevetésre bírják a hallgatóságot.” – írja e jelenségről Ravasz László (Homilétika, 59.o.)

Tévút volt, mert magának a húsvéti evangéliumnak kell örömet támasztania (Jn 20,20; Lk 24,32).

A 3. századból való feljegyzés szerint a húsvéti úrvacsorán – amelyen a megkereszteltek először vettek részt – szokássá vált **egy tejjel és mézzel telt kelyhet megáldani**. Később megáldották a húsvéti tojást, a sonkát, a sült báránnyt, a sajtot, a vaját, mivel a Feltámadott gondol övéi testi eledelére is (Jn 21,5). Húsvét hajnalán az erdélyi száz evangélikus fiatalok ki szoktak menni a magaslatokra, hogy a fölkelő Napban a Húsvéti Bárányt megpillantsák.

Húsvéthétfőn régi hagyomány az **Emmaus-járás**: rokonok és barátok meglátogatása. Sokféle határjárás, határkerülés a program.

A húsvéti időszak:

A húsvétvasárnapot követő 40 nap tartozik ide. Akár az epifániai időszak, ez is az öröm jegyében telik. Éppen ezért a régi egyház tiltotta ez időszakban a böjtöt, ahogyan Tertullianus (150-225), jeles egyházi író mondja: „Ezzel a kedvezménnyel húsvét napjától pünkösdig szakadatlanul örülünk.”

A húsvét utáni vasárnapok nevét ma már csak a lutheránus egyház használja, miután az új római katolikus liturgikus rend nem húsvét utáni vasárnapokról beszél, hanem az 50 napon át ünnepelt húsvét vasárnapjairól:

1.Fehérvasárnap

2.Misericordias Domini = Az Úrnak irgalmát örökké éneklek (Zsoltár 89.)

3.Jubilate = Örvendj, egész Föld az Istennek! (Zsoltár 66.)

4.Cantate = Énekeljetek az Úrnak új éneket! (Zsoltár 98.) - (református egyházban ez lett az ének és zene vasárnapja)

5.Rogate!=imádkozzatok! A 4. században Rómában bevezetett könyörgő processiókról kapta a nevét.

6.Exaudi=Halld meg, Uram, hívó hangomat! (Zsolt 27,7) E vasárnap már a pünkösdi ünnepkörbe tartozik.

A keleti egyházban a húsvét utáni vasárnapoknak külön nevük van:

1. Tamás apostol vasárnapja
2. A mirhavívő asszonyok vasárnapja
3. A béna vasárnapja
4. A samáriai asszony vasárnapja
5. A vakon született vasárnapja
- 6.A 318 niceai szentatya vasárnapja

A húsvéti ünnepkör utolsó napja **áldozócsütörtök**, az Úr mennybemenetelének emlékezete (ApCsel 1,3-9). Magyar neve utal arra, hogy a húsvét utáni 40.nap csütörtök; másfelől őrzi annak emlékét, hogy egykor e napon volt a gyermekek első áldozása, ill. konfirmációja.

Más felfogás szerint ez az ünnep volt az utolsó alkalom arra, hogy valaki a kötelező húsvéti gyónásnak, áldozásnak eleget tegyen.

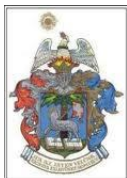
Bod Péter véleménye: Krisztus ekkor „vitte tökéletességre ama nagy Áldozatot.”

Az ünnepet először Caesareai Eusebius említi 325-ben **De solemnitate Paschae** (A húsvét ünnepélyes volta) c. iratában. Szó van róla a szintén 4. században, Szíriában, keletkezett **Apostoli Konstitúciók** c. egyházi jogi műben. A legrégebbi áldozócsütörtöki prédikáció Aranyászajú Szent Jánostól maradt ránk 386-ból. Az 5. században már általánosan elfogadott ünnep.

Híreink ...

- 2011.03.25-től egészen húsvétig bábelőadásokat tartunk: Dunaszekcsőn, Palotabozsokon, Véménden, Sombereken, Bólyban, Mohácson, Bátán. A bábelőadás címe: „**A szeretetre vágyó süni**”.
- 2011. 04. 15-17 között Galyatetőn – konfirmandus hétvégén vesznek részt a fiatalok.
- 2011.04. 15-én Gyulán Országos Biblia történetmondó versenyen és rajzversenyen veszünk részt
- 2011.04. 19-21 között bűnbánati istentiszteleti alkalmak 17.00-kor : 19 -én Véménden, 20-án Palotabozsokon és 21-én Dunaszekcsőn.
- 2011.04.24-én úrvacsorás istentiszteletek: 8.30 Dunaszekcsőn; 10.00 Palotabozsokon; 11.00 Véménden.
- 2011.04.25-én húsvét-ünnepi istentiszteletek a megszokott kezdési időpontban

Hírmondó: Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja; megjelenik havonta;
A szerkesztőbizottság tagjai: Gránicz Mihályné, Réderné Gránicz Emese, Szalai Gábor. Felelős szerkesztő: Szabó Ildikó. Szerkesztőség:
Református Lelkészi Hivatal, 7712. Dunaszekcső, Posta utca 31. tel: 69/950-187 vagy 20/967-1331. e-mail: szitemesvar@citromail.hu

Hírmondó

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség időszakos lapja

megjelenik havonta; 2011. május

Lelki eledel: Amikor azután Jézus bement egy házba, tanítványai megkérdezték tőle maguk között: „Mi miért nem tudtuk kiűzni?” Ő pedig ezt mondta nekik: „Ez a fajta semmivel sem űzhető ki, csak imádsággal.”

(Márk 9,28-29)

Jézus tanítványai minden jó szándékuk ellenére nem értek el eredményt a beteg meggyógyításában. Erőt kaptak a gyógyításra, bölcsességet a tanításra, hitet a kitartásra, de mindezek birtokában szükséges az Atyával nap, mint nap tartani a kapcsolatot. A kapcsolattartás megnyilvánuló formája az imádság. Megszólítjuk Istent, kérünk tőle, és köszönetet mondunk mindazért, amit már megkaptunk. Jézus tanítványait tanította, és tanít bennünket is. Szolgálatba állított másokat is a tizenkettőn kívül, hetvenkét tanítványt (Lk 10,1-20), kiküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni készült. Hatalmat kaptak az ördögűzésre is, és azok engedelmeskedtek Jézus nevére. Felkészülten kell Isten szolgálatába állni, mert ebben a földi életben Istennek kell inkább engedelmeskednünk, Istennek kell inkább megfelelnünk, mint embernek. Ha így teszünk, akkor az embertársaink előtt is megfelelünk, mivel az Isten szerinti normák és határok sokkal radikálisabbak, mint amit egyes emberek megállapítanak. Így eredményes lesz munkánk, szolgálatunk, nem vallunk kudarcot, és el tudjuk végezni a ránk bízottakat.

Imádság: Áldott Urunk Jézus! Köszönjük, hogy az imádság fontosságára felhívod figyelmünket. Add, hogy mindig készen álljunk Téged megszólítani, és veled kapcsolatban maradni. Ámen.

Kálvin János imádsága – bűnvalló ima

„Úr Isten, örökkévaló és mindenható Atyánk! Íme, egybegyűltünk itt, és a szentek egyességében, az angyalok és idvezült lelkek társaságában trónusod elé visszük áldozatunkat. Megvalljuk és megismerjük szent Felséged előtt, hogy szegény bűnösök vagyunk, bűnben fogantatva hajlandók minden rosszra, és soha meg nem szűnünk áthágni szent rendeléseidet. Mikor ezt cselekedjük, igazságos ítéletedből romlást és kárhozatot vonunk magunkra.

Mindazáltal, Uram, bánjuk, hogy téged megbotránkoztattunk, s kárhozzatjuk magunkat és bűneinket, igaz bűnbánattal kérve, hogy a te kegyelmed jöjjön segítségül minékünk. Alázattal kérünk, szerető, irgalmas Atyánk, hogy könyörülj rajtunk. Töröld el bűneinket, növelj és sokasítsd meg rajtunk napról napra Szentlelked ajándékait, hogy igaz bűnbánatunk teremje a megtérés gyümölcseit, amelyek kedvesek teelőtted. Vallást teszünk azért a Te színed előtt, hogy egyszülött Fiadba, a mi Urunk Jézus Krisztusba vetjük egyedül hitünket és reménységünket, bizonyosak lévén afelől, hogy hit által részeseivé lehetünk a te benned kijelentett kegyelmednek, melyet adj meg nekünk itt és az örökkévalóságban, az ő nevéért.” Ámen.

Anyák napi köszöntő:

Dzsida Jenő: Hálaadás (részlet)

„Köszönöm Istenem az édesanyámat!

*Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restel.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad.
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.*

*Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
Imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve.
Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
- itt e földön senki sem szerethet jobban! –
Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,
Istenem, köszönöm az édesanyámat.”*

Pósa Lajos: A szülőkért

*Mennyei jó Atyám, őriző pásztorom!
Kelő nap fényénél hozzád fohászkodom.*

*Ne hagyj el engemet, édes jó Istenem!
Ott, ha te vagy velem, kicsoda ellenem?*

*Függeszd a szemedet apára, anyára
Hints áldást fejükre, a lábuk nyomára!*

Keresztyén Bibliai Lexikon

Ároni áldás = A 4Móz 6,24-26 áldásformulája, mellyel a kontextus szerint Áron és fiai, vagyis a papok áldották meg Izráelt. Az áldás alanya azonban nem a papság, hanem JAHVE, az Úr. Ez a 27. versből világosan kitűnik, de a 24-26-nak is Jahve a nyelvtani alanya, mégpedig egymás után háromszor is kimondva. Az áldás Isten népének szól. Felépítését tekintve, az ároni áldás a továbbfejlesztő gondolatpárhuzam gyönyörű példája. Három tagmondatból áll: az első 3, a második 5, a harmadik 7 szót tartalmaz. Mindhárom tagmondat első fele általános, a második fele konkrétabb értelmű. Az első tagmondat Isten oltalmát, a második Isten kegyelmét, a harmadik Isten békéjét, ill. javainak teljességét (a sálóm-ot) ígéri. A 25. és 26. versben említett „Úr orcája” Jahve szeretetének sugárzását, népéhez való kegyelmes odafordulását fejezi ki. Az áldás magában foglalja mindazt a testi, lelki és szellemi jót, amire az embernek itt a földön szüksége van.

A jeruzsálemi templomban egy külön emelvényről hangzott el ez az áldás istentisztelet alkalmával. Ősidők óta állandó helye van a zsinagóga életében is. A keresztyének körében Luther óta vált általánossá a protestáns egyházak istentiszteleti gyakorlatában.

Az ároni áldás

„Azután így beszélt az Úr Mózeshez: Mondd meg Áronnak és fiainak:
Így áldjátok meg Izráel fiait, ezt mondjátok nekik:

***Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged!
Ragyogtassa rád orcáját az Úr, és könyörüljön rajtad!
Fordítsa feléd orcáját az Úr, és adjon neked békességet!***

Így szóljanak nevemben Izráel fiaihoz, és én megáldom őket.” (4Móz 6,22-27)

„Az élet: ajándék, mint ahogy a világ is a kegyes Isten ajándéka... Nem adom meg magamat. Lesz bátorságom túrni. Amikor testem cserbenhagy, lelkem fog diadalmaskodni.” (Beethoven)

„A szeretetben nincsen félelem, sőt a teljes szeretet kűűzi a félelmet.”

(1János 4,18)

A Református magyarság múltja, jelene, jövője a Kárpát-medencében

(folytatás M. Császár Zsuzsa – Szalai Gábor írásából, ami jelent a „Kálvin-Magyarország-Európa” című könyvben, Pécs, 2010)

Empirikus vizsgálat Baranya megye református gyülekezeteinek helyzetéről

A Pécsi Tudományegyetem Földrajzi Intézet keretein belül 2008 májusában megszervezett „Etnikai és vallásföldrajzi terepgyakorlat” során a hallgatók feladata egyrészt a megye második legnépesebb vallásának megismerése volt (az óra keretein belül megismerhették a református vallás történetét, különös tekintettel a baranyai reformátusság hagyományaira), másrészt strukturált interjúk készítése révén, a terepgyakorlat során a megye református lelkipásztoraival készíthettek interjút, így szereve ismereteket a gyülekezetekhez tartozó lakosság életkörülményeiről és a vallás, valamint az egyház szerepéről mindennapi életükben.

A kérdőíves felmérés főbb kérdéscsoportjai a következők voltak:

- az egyházközségekre vonatkozó adatok,
- a hitélettel összefüggő kérdések,
- a gyülekezet társadalmi helyzetével, szociális problémáival kapcsolatos kérdések.

A hallgatók 22 egyház-, vagy társegyházközségeket kerestek fel és készítettek interjút a gyülekezet vezetőjével (2 egyházközségben helyettes lelkész látja el a szolgálatot, így e gyülekezetekről is sikerült tájékozódni), 6 gyülekezet esetében nem sikerült sajnos információt szerezni a gyülekezet életéről és helyzetéről.

Az interjúk elkészítése után sok hallgató jegyezte meg pozitívumként az elkészített terepnaplóban, hogy sok női lelkésszel találkozott. Az elkészített interjúk elemzéséből az derül ki, hogy a gyülekezeti vezetők 63,4 %-a férfi, 20 %-a nő, a gyülekezetek 16,6 %-ában pedig női és férfi lelkész is szolgál.

Az egyházközségekre vonatkozó adatok

Ezen kérdéscsoporton belül elsőként meg kívántuk vizsgálni, hogy hány egyházközség tartozik a különböző lelkészi szolgálatokhoz, melyből az derült ki, hogy a 22 lelkészből 20 kettőnél több egyházközsége is ellát (14 lelkész kettő és öt közötti szolgálatot lát el, míg hat lelkész ötnél is többet) és csupán két lelkész szolgál egy gyülekezetben. Ezek alapján megállapíthatjuk, hogy a Baranya megyében szolgáló lelkészek többségének egyszerre több gyülekezetet is el kell látnia, mely adódik abból is, hogy Baranya meglehetősen aprófalvas jellegű megye.

Ezt követően a hallgatók a református vallásúak arányára kérdezték rá a különböző településeken. A kérdőívek elemzéséből azt kaptuk, hogy a települések 45,4%-ában – 10 társegyházközség – a református vallásúak aránya 10 %, vagy az alatti, 18,2%-ában – 4 társegyházközség – 11 és 20% közötti, 27,3%-ában – 6 társegyházközség – 30 és 39% közötti, míg csupán két településen (Zengővárkony és Csányoszró) haladja meg a reformátusok száma a 40%-ot.

Rendkívül fontosnak tartottuk a kérdőívek kérdéseinek összeállításakor, hogy információhoz jussunk a gyülekezetek korosztályos összetételéről. A lelkipásztorok válaszai szerint a gyülekezetek túlnyomó többségében (68,2% - 15 egyházközség) idős többséggel, 18,2%-ában (4 egyházközség) középkorú többséggel és 13,6%-ában (3 egyházközség) „arányos” korösszetétellel találkozhatunk. Nem meglepő módon „arányos” korösszetétellel rendelkező három egyházközség mindegyike (Bóly, Mohács, Szentlőrinc) városi gyülekezet. Szintén a gyülekezetek korosztályos összetételét firtató, de egyben a gyülekezetek jövőjére mutató kérdés is a keresztelesek és a temetések számának egymáshoz való viszonya, hiszen a keresztelesek és temetések arányából következtethetünk a gyülekezet korösszetételére és következtetéseket vonhatunk le a jövőre nézve. Az előzőekből kiindulva nem meglepő, hogy csupán három társegyházközségben magasabb a keresztelesek száma a temetésekénél. Ezen gyülekezetek mindegyike (Bóly, Kozármisleny, Villány) a rendszerváltás után várossá vált településen található, amely kisvárosok a környező településekről elvándorlók kitüntetett célpontjai, ezzel magyarázhatjuk elsősorban a fiatalabb gyülekezeti tagok jelenlétét és ebből adódóan a keresztelesek magas számát. A társegyházközségek többségében azonban a temetések száma meghaladja a keresztelesekét, sőt öt társegyházközségben jóval magasabb a temetések száma. Ez szintén nem meglepő ismerve a gyülekezetek korösszetételét. Ezek alapján megállapíthatjuk, hogy a baranyai református gyülekezetek túlnyomó többsége öregedő. (folytatjuk)

Istentiszteletek rendje: vasárnap: 8.30 Dunaszekcső; 10.00 Palotabozsok; 11.00 Véménd; szerda: 10.00 Somberek – Szociális Otthon (május 4. és 18.)

Hittan órák: szerda: 11.45; 12.30 Véménd; 15.00 Somberek; csütörtök: 15.15 Dunaszekcső; péntek: 16.00 és 17.00 Dunaszekcső; szombat: 9.00 Palotabozsok

Gyülekezeti anyakönyvi hírek (2011.április 28 – május 8.):

Megkereszteltettek: Dunaszekcsőn: Péter Dorka; Mózes Maja.

Elhunyt: Dunaszekcsőn: Taliga Gyuláné, szül. Gálos Jolán (82 éves)

Jézus mondta: „Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz énbenem, ha meghal is, él, s aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha.” (Jn 11,25-26)

Tervezett események:

- **Konfirmandus nap Pécssett:** 2011. május 14.-én
- **Ifjúsági találkozó Debrecenben:** 2011. május 13 -14.
- **Ifi délután Dunaszekcsőn:** 2011. május 28-án: 15.00-kor. Óvodás, általános iskolás és gimnazista korú gyermekek találkozása. – a napközi nyári tábor megszervezésére is sor kerül.
- **Nvári hittantábor (napközi) Dunaszekcsőn- tervezett időpontja:** 2011. június 27. – július 1. között.
- **Nvári hittantábor Kölkeden:** 2011. június 20-24 között.

Konfirmandus találkozó:

Dunaszekcsőn-Palotabozsokon-Véménden a pünkösdi ünnep alkalmával. Szeretettel hívunk minden itt, vagy Felvidéken konfirmált testvérünket, aki 5 éven belül, vagy 10, 20, 30, 40 vagy régebben konfirmált. Az ünnepi alkalmat követően szeretetvendégség követi. Továbbra is gyűjtünk képeket a gyülekezeti eseményekkel kapcsolatosan.

Gyülekezeti kirándulás: 2011. augusztus 03-07. között gyülekezeti kirándulást szervezünk Erdélybe: Gyulafehérvár-Brassó-Temesvár-Arad. Várunk még további jelentkezőket.

További információk: 06-20/967-1331 számon, vagy az istentiszteletek alkalmát követően.

Hittantábor gyermekeknek

(2011. június 27 – július 1)

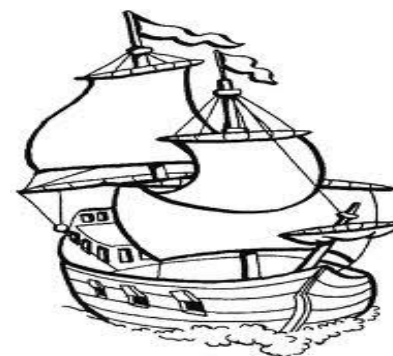
Dunaszekcsőn - a parókia udvarában:

Szeretettel várunk minden óvodás és általános iskoláskorú gyermeket napközi hittantáborba.

Utazunk együtt virtuálisan időben és térben Pállal Kisázsiaiba, a Földközi-tengeren, Görögországba és Rómába.

A hét témája: Pál apostol misszió útjai nyomában.

További információk a szerkesztőség telefonszámain vagy az istentiszteleti alkalmakat követően.

„Dönts mindig a szeretet mellett! Ha egyszer s mindenkorra elhatározod ezt, úgy az egész világot legyőzöd. A szolgáló szeretet óriási erő! A legnagyobb erő, amelyhez hasonlítható nincs is!”

(Schweitzer Albert)

Hírmondó: Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja; megjelenik havonta; A szerkesztőbizottság tagjai: Gránicz Mihályné, Réderné Gránicz Emese, Szalai Gábor. Felelős szerkesztő: Szabó Ildikó. Szerkesztőség: Református Lelkészi Hivatal, 7712. Dunaszekcső, Posta utca 31. tel: 69/950-187 vagy 20/967-1331. e-mail: szitemesvar@citromail.hu

Hírmondó

Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség időszakos lapja

2012. karácsonyi szám

(új!) gyülekezeti internetes honlap: elérhetőség: www.dunaszekcso.ref.hu,

„Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk Ő általa.” (1János 4,9)

Kedves Gyülekezet!

2012. Adventjében, Karácsonyhoz közeledve, testvéri szeretettel küldjük köszöntésünket az Ige szavaival:

„Kegyelem néktek és békeesség Attól, Aki van, és Aki volt, és Aki eljövendő!”(Jelenések könyve 1,4)
Isten kegyelméből ebben az évben is, sok áldásban lehetett részünk. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten megtanít élni és megmaradni az Ő szeretetében. Sok mindent, meglehet elterveztünk, és mindebből meglehet sok mindent meg is tudtunk valósítani.

Istent áldjuk azért, mert velünk, mellettünk és értünk volt ebben az esztendőben is. Isten segítségét és jelenlétét kérjük életünkben, családjaink életében, a falu életében ahol élünk, hogy Urunk, mennyei édes Atyánk, Jézus Krisztusért áldjon meg bennünket, és minden munkánkat, hogy értelme legyen annak az időnek, amit itt a földön eltöltünk.

Hirdetjük, hogy Adventben Jézus közeleg, Isten elküldte első Karácsony ünnep alkalmával, az Ő Fiát, akinek születésnapját ünnepeljük.

Jézus Krisztus nélkül nincs igazi Karácsonyi ünnep, nincs szeretet és nincs igazi lelki békeesség. Az Úr Jézus ad értelmet az ünnepnek, és tölti be az Ő szeretetével.

Karácsony ünnep eltelte után is adventben maradunk, mert várjuk vissza a mi Urunk Jézus Krisztust teljes dicsőségében és az angyalok kíséretében.

2012-ben már nem csak a Kisjézus megszületését várjuk, hanem azzal a győztes Megváltóval ünnepelhetünk, „aki halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért.”(Római levél 4,25)

Még ma csak hit által, de a „közel jövőben” magával a feltámadott Úr Jézus Krisztussal együtt ünnepelhetünk, aki azt üzent: „Bizony, hamar eljövök.”

Ezért mondhatjuk adventi várakozó szívvel és örömmel: „Ámen. Jöjj Uram Jézus!”

A dunaszekcsői, palotabozsoki és véményi gyülekezetek presbiterei, gondnokai és lelkésze nevében, kívánunk,

Áldott Karácsonyi Ünnepeket minden kedves olvasónknak!

Ünnepi alkalmaink:

Dunaszekcsőn:

Karácsony-szentesti ünnepély a gyermekek részvételével:

December 24-én, du. 6 órakor a gyülekezeti teremben.

Karácsony 1. napján úrvacsorai istentisztelet: de. 8.30-kor.

Karácsony 2. napján ünnepi istentisztelet: de. 8.30-kor.

Óévi istentisztelet: december 30-án, de. 8.30-kor

Újévi istentisztelet: január 01-én, 8.30-kor

Palotabozsokon:

Karácsony-szentesti ünnepély a gyermekek részvételével:

December 24-én, du. 4 órakor.

Karácsony 1. napján úrvacsorai istentisztelet: de. 10.00-kor.

Karácsony 2. napján ünnepi istentisztelet: de. 10.00-kor.

Óévi istentisztelet: december 30-án, de. 10.00-kor

Újévi istentisztelet: január 01-én, 10.00-kor

Véménden:

Karácsony-szentesti ünnepély a gyermekek részvételével:

December 24-én, du. 3 órakor.

Karácsony 1. napján úrvacsorai istentisztelet: de. 11.00-kor.

Karácsony 2. napján ünnepi istentisztelet: de. 11.00-kor.

Óévi istentisztelet: december 30-án, de. 11.00-kor

Újévi istentisztelet: január 01-én, 11.00-kor

Szociális Otthon Somberek:

December 21-én de. 9.30-kor:
úrvacsorai istentisztelet.

„AZ IGE TESTTÉ LETT, KÖZÖTTÜNK LAKOTT, ÉS LÁTTUK AZ Ó DICSŐSÉGÉT.”

János 1,14.

Hírmondó: Dunaszekcső-Palotabozsok-Véménd Református Társegyházközség ingyenes időszakos lapja; Felelős szerkesztő: Szabó Ildikó lelkipásztor-vallástanár-lelkigondozó. Szerkesztőség: Református Lelkészi Hivatal, 7712.

Dunaszekcső, Posta utca 31. tel: 69/950-187 vagy 20/967-1331. e-mail: szitemesvar@citromail.hu; dunsezecso@ref.hu;

www.dunaszekcso.ref.hu